

ด่วนที่สุด

ที่ กษ ๐๓๐๓/๔๗๙

สำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี
รับที่ ๑๒๔๘ ลงวันที่ ๑๔ ก.ย. ๒๕๖๒ เวลา ๑๕.๒๐

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ถนนราชดำเนินนอก กทม. ๑๐๒๐๐

๑๐ กันยายน ๒๕๖๒

เรื่อง ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทานในเขตโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาท่ามกลาง
เป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน พ.ศ.

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. หนังสือของนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี
 ๒. สำเนาประกาศกระทรวงเกษตร เรื่อง กำหนดทางน้ำชลประทานตามพระราชบัญญัติ
การชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๕๔๕ ลงวันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๓๖ จำนวน ๑๑๐ ชุด
 ๓. สำเนาประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดทางน้ำชลประทาน
ตามพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๕๔๕ ลงวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๓๓
จำนวน ๑๑๐ ชุด
 ๔. สำเนากฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๒ (พ.ศ. ๒๕๔๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติ
การชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๕๔๕ จำนวน ๑๑๐ ชุด
 ๕. เอกสารประกอบการพิจารณาเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี (ประกอบด้วยบันทึก
คำชี้แจงรายละเอียด บันทึกหลักการและเหตุผล ร่างกฎกระทรวงและแผนที่
ท้ายร่างกฎกระทรวง) จำนวน ๑๑๐ ชุด

ด้วยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ขอเสนอร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทาน
ในเขตโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาท่ามกลาง เป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน พ.ศ.
มาเพื่อคณะกรรมการรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องที่เสนอตั้งกล่าวว่าด้วยที่จะต้องนำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีตามที่กำหนด
ในพระราชบัญญัติฯ ว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะกรรมการรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๕ มาตรา ๔ (๑)
รวมทั้งเป็นไปตามมาตรา ๔ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๕๔๕
ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๙ ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี
(นายจุรินทร์ ลักษณวิศิษฐ์) กำกับการบริหารราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าว
เสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีด้วยแล้วตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

ทั้งนี้ โดยมีรายละเอียดดังนี้

๑. เรื่องเดิม

ด้วยกรมชลประทานรายงานว่ามีการใช้น้ำจากทางน้ำชลประทานออกภาคเกษตรกรรม
เพิ่มมากขึ้น ในการนี้เพื่อให้เกิดประโยชน์จากการใช้น้ำจากทางน้ำชลประทานอย่างเต็มที่
และเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งทำให้ทราบถึงปริมาณของน้ำที่ขาดหายไปจากระบบการชลประทาน
และเป็นการรองรับการขออนุญาตใช้น้ำจากภาคอุตสาหกรรม การประปา และภาคธุรกิจอื่นที่จะมีขึ้น

ในอนาคต สมควรกำหนดทางน้ำชลประทานซึ่งได้มีประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เรื่อง กำหนดทางน้ำชลประทานตามพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๕ ลงวันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๖ และลงวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๓๗ กำหนดให้เป็นทางน้ำชลประทานแล้ว ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒ และ ๓ เป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทานโดยออกเป็นกฎหมายทั้งนี้ ตามความในมาตรา ๘ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๑๙ จึงขอเสนอร่างกฎหมายทั้งนี้ จำนวน ๒ ฉบับ ดังนี้

๑. ร่างกฎหมายทั้งฉบับที่ ๑ ขوا เป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน พ.ศ. (จากกิโลเมตรที่ ๐.๒๐๐ ในท้องที่ตำบลเขาน้อย อำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี ถึง กิโลเมตรที่ ๗๐.๐๐๐ ในท้องที่ตำบลลดอนแร่ อำเภอเมืองราชบุรี จังหวัดราชบุรี)

๒. ร่างกฎหมายทั้งฉบับที่ ๒ ขوا เป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน พ.ศ. (จากกิโลเมตรที่ ๐.๐๐๐ ในท้องที่ตำบลม่วงชุม อำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี ถึง กิโลเมตรที่ ๖๗.๗๗๒ ในท้องที่ตำบลหนองกลางนา อำเภอเมืองราชบุรี จังหวัดราชบุรี)

ความเป็นมาของเรื่องที่จะเสนอ

เนื่องจากมีการใช้น้ำจากทางน้ำชลประทานเพื่อกิจกรรมทางการเกษตรเพิ่มมากขึ้น ทำให้ปริมาณของน้ำในแหล่งเก็บกักมีปริมาณลดลง การเก็บค่าชลประทาน จะเป็นการแก้ปัญหาการใช้น้ำได้อย่างมีประสิทธิภาพ และโดยที่พระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๕ ได้ให้อำนาจรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ออกกฎหมายทั้งฉบับให้ทางน้ำชลประทานเป็นทางน้ำที่จะเรียกเก็บค่าชลประทานได้โดยต้องแสดงแผนที่แนบท้ายให้ชัดเจน

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณารัฐมนตรี

๒.๑ เป็นการเสนอร่างกฎหมายทั้งฉบับที่ ๑ ขว ให้มีผลบังคับใช้ตามพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๕

๒.๒ เป็นเรื่องที่ต้องนำเสนอคณารัฐมนตรีตามพระราชบัญญัติ พ.ศ. ๒๕๑๙ มาตรา ๕ (๑) เนื่องที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณารัฐมนตรีหรือให้ต้องเสนอคณารัฐมนตรี

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

เมื่อดำเนินการได้รวดเร็วจะเป็นผลดีต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ และสนับสนุนนโยบายของรัฐ ในด้านการควบคุมดูแลแหล่งน้ำ ซึ่งภาครัฐได้มีการรณรงค์ให้มีการใช้น้ำอย่างประหยัดและยั่งยืน

๔. สาระสำคัญ/ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

ข้อเท็จจริง

การกำหนดให้ทางน้ำชลประทานเป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทานทำให้เกิดประโยชน์ในการควบคุมดูแลปริมาณน้ำได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งทำให้ทราบถึงปริมาณของน้ำที่ขาดหายไปจากระบบการชลประทาน ซึ่งการเรียกเก็บค่าชลประทานนั้นจะเป็นผลดีต่อการเงินและงบประมาณโดยเงินที่เก็บได้จากผู้ใช้น้ำจากทางน้ำชลประทานเมื่อภูมิภาคบังคับใช้แล้ว จะนำเข้าทุนหมุนเวียนเพื่อการชลประทาน โดยใช้จ่ายเป็นค่าปรับปรุงบำรุงรักษาระบบการชลประทาน อันจะทำให้ใช้เงินงบประมาณในส่วนนี้น้อยลง

โดยที่การใช้น้ำอภิภาคเกษตรกรรมจากทางน้ำชลประทาน จะต้องมีการติดตั้งมาตรรัดน้ำและปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง ซึ่งในการออกกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทานเป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทานได้นั้น จะดำเนินการได้เฉพาะทางน้ำที่มีประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กำหนดให้เป็นทางน้ำชลประทาน ตามพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๕๔๕ แล้วเท่านั้น ปัจจุบันมีกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๒ (พ.ศ. ๒๕๕๐) กำหนดอัตราค่าชลประทานและหลักเกณฑ์ไว้แล้ว ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๔

สำหรับปริมาณน้ำให้ผลผ่านทางน้ำชลประทาน ปริมาณการใช้น้ำและพื้นที่ได้รับประโยชน์ มีรายละเอียดโดยสรุป ทั้ง ๒ ทางน้ำ ดังนี้

๑. ทางน้ำชลประทานคลองส่งน้ำสายใหญ่ ๑ ขา มีปริมาณน้ำให้ผลผ่านทางน้ำชลประทาน ๓๙๑.๗๑๕ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี ปัจจุบันมี บริษัท เสถียรปาล์ม จำกัด ขออนุญาตใช้น้ำ ประมาณ ๓๔๕,๔๒๙ ลูกบาศก์เมตรต่อปี มีการใช้น้ำเพื่อการอุปโภค – บริโภค และเกษตรกรรม ประมาณ ๒๒๕.๘๖๑ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี ซึ่งมีพื้นที่ได้รับประโยชน์ ประมาณ ๓๗,๘๐๗ ไร่

๒. ทางน้ำชลประทานคลองส่งน้ำสายใหญ่ ๒ ขา มีปริมาณน้ำให้ผลผ่านทางน้ำชลประทาน ๒๔๖.๖๗๒ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี ปัจจุบันมี บริษัท อุตสาหกรรมแป้งมันบ้านโป่ง จำกัด ขออนุญาตใช้น้ำ ประมาณ ๓๖๕,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตรต่อปี มีการใช้น้ำเพื่อการอุปโภค – บริโภค และเกษตรกรรม ประมาณ ๒๓๓.๐๘๙ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี ซึ่งมีพื้นที่ได้รับประโยชน์ ประมาณ ๕๑,๗๓๓ ไร่

- จากปริมาณการใช้น้ำทางน้ำชลประทานแห่งนี้ ไม่มีผลกระทบต่อปริมาณน้ำในทางน้ำชลประทานซึ่งมีศักยภาพเพียงพอสามารถกำหนดแผนจัดสรรน้ำให้แก่ผู้ที่จะขออนุญาตใช้น้ำในภายหน้าได้ตามความเหมาะสม

ข้อกฎหมาย

- พระราชบัญญัติการคลปะทานหลวง พุทธศักราช ๒๕๔๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการคลปะทานหลวง (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๑๙ มาตรา ๘ วรรคหนึ่ง (๑)
- กฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๒ (พ.ศ. ๒๕๔๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติการคลปะทานหลวง พุทธศักราช ๒๕๔๕
- ระเบียบกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ว่าด้วยเงินทุนหมุนเวียนเพื่อการคลปะทาน พ.ศ. ๒๕๔๕

๕. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์พิจารณาแล้ว จึงขอเสนอเรื่องร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลปะทานคลองส่งน้ำสายใหญ่ ๑ ขา และคลองส่งน้ำสายใหญ่ ๒ ขา เป็นทางน้ำชลปะทานที่จะเรียกเก็บค่าชลปะทาน พ.ศ. ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๕ มาเพื่อเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติหลักการทั้งนี้ ขออนุโลมการใช้แผนที่เป็นขนาดมาตราส่วน ๑:๑๐๐,๐๐๐ เพื่อความชัดเจนและเหมาะสมในการลงรายละเอียดในแผนที่ดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดน้ำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายเฉลิมชัย ศรีอ่อน)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กรมชลปะทาน

สำนักกฎหมายและที่ดิน

โทร. โทรสาร ๐ ๒๒๔๑ ๒๖๒๖

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ cpolo_rid@rid.go.th